

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Péuteken Mártzius' 28-dik napján, 1817-dik esztendőben.

C h i n a.

Quangtschu (Canton) városából, a' melly Tajó nevű Chínai víznek torkánál fekszik, 's a' melly a' Chínai birodalomban egyedül az a' város, a' hol az Európai embernek kereskedést folytatni szabad, November 17-dik napján környülállásos tudósítások indultak útnak a' Pekingbe küldetett Anglus Követ Lord Amherst követségének nemszerentsés végződéséről. Ezen tudósítások Mártz. 9-dikén érkeztek meg Londonba. — A' névezett Követ már folytatta útját Pekingből vissza Canton felé, minekutánra a' Császár' eleibe való botsáttatást meg nem nyerhette. Pekingben 14 napokat töltött, és mindent elkövetett, hogy követségi telyes hatalmának levelét beadhassa: de meg nem nyerhette, mint látszik azért, hogy nem kaphatott a' Császár' eleibe való menetelre engedelmet különben, hanem ha magát a' Pekingi Udvar' megalatsonyító rendtartásainak alájok vetette volna, mellyet tselekedni a' nemés Lord a' maga Fejedelmére nézve nagy megaláztatásnak tartotta volna, annyival is inkább, hogy az ő előtte Pekingben járt Anglus Követől Lord Makartneytől, ezen megalatsonyító dolgokat a' Chínai Udvar nem kívánta-meg. Lord Amherst látván, hogy eránta ezen Udvar nem viseltetik ily kedvezéssel, jónak találta oda való küldtetése célzásának folytatását felbe szakasztani, és Sept. 7-dikén Pekinget oda hagyni. Canton-

ba November végéig várták vissza. Az ajándékokat azonban elindulása előtt tsakugyan oda küldötte a' Császárnak, és haszintén ő az ennek szolló irást által nem adhatta is, mindazonáltal ez is küldött néki ajándékokat, egy irással egygyütt, melly a' Régens Princznek szoll. Miuthogy Makartneytől sem a' földre való leborulást sem az ahoztartozó egyéb köszöntésbeli szokásoknak megtartását nem kívánta a' Császár, bajos által látni, hogy most miért kívánta ugyan azokat ily szorososan, holott egyéberánt igen jó indulatot mutatott a' Régens Princz eránt. Még kevesebbé lehet azonközben azt is feltenni, hogy Lord Amherst készebb lett volna követségi foglalatosságait félbeszakasztani, hogy sem magát ezen megalatsonyító Udvari rendtartásoknak telyesítésére reá venni, hanem ha meghatalmaztatva lett volna arra, hogy inkább félbe szakaszsa követségi munkáját, mint sem hogy affélét tselekedjék, hogy a' Chínai Császár előtt a' földre borúljon. —

Az Alceste nevű fregátnak, mellyen Lord Amherst Chinába evezett, azalatt míg ő Pekingben járt, kedvetlen története volt Cantonban. A' lakosok a' fregát kapitánya Maxwell ellen valamiért békételenkedvén, az ő elesége' útját el akarták vágni, a' melly végre sok fegyveres tsajkák körül vették. Kapitány Maxwellt látván, a' vasmatskákat felszedte 's a' vizen felfelé kezdett evezni: hanem a' 2-dik sorompóig érkezvén, itt már tüzet adtak reá a' tsajkák. Maxwell

is tüzeltetett, de eleintén csak golyópis-nélkül, hanem mikor látta volna, hogy a' tsajkások meg szűnni nem akarnak, a' nagyobbik tsajkára egy golyóbist bocsátatott, melyre a' tsajkák tüzelni egyszeriben megszüntek és eltávoztak. Kapitány Maxwell pedig úgy gondolkodván, hogy a' Cantoni kormányzó talán izenni fog az előfordúlt történetre nézve valamit, ezen helyen vasmatskáit kivette és estvíg itt várakozott. Ekkor, minekutánna senkitől semmi izenetet nem vehetett volna, vasmatskáit ismét felszedette, 's kifelé kezdett evezni a' viz' torkából. A' tsajkák, mellyek már most csak meszsziről kísérték a' fregátot, rakétákat bocsátgattak fel 's egyéb jeladásokat tettek, mellyekre az öböl kijárójánál lévő bástyák hasonló jeladásokkal feleltek, 's oly sok lámpásokat dugtak ki, hogy egészen egy lángoló massának lenni látszottak. Végezetre ezekbe vették a' fregátonlevők, hogy ezen bástyák fegyveres néppel is megrakva vagynak. Azonban mind a' két partokon lévő battriák hozzá fogtak az ágyuzáshoz, 's a' fregát derekát is megisapta vagy három golyópis, 's azon szorosnál, a' hol a' helyő öbölből a' külsőbe kikellett evezni, minthogy a' sebesen való evezésre nem volt kedvező szél, a' főbb bástyáról 40 lövést kellett a' fregátnak kiállani. Hanem Kapitány Maxwell is már most, hogy a' Chinaiakat ezen vakmerőségekért megbüntesse oly állásba helyezette fregátját, hogy mind a' kétfelől lévő erősségeket érjek golyópisai, 's ilyen állásban a' hajónak mind két oldaláról tüzelteni kezdett; melyre a' bástyák azonnal elhaltatván a' lámpások egy szempillant alatt mind eloltattak, 's a' két parton egyszerre legnagyobb setéség és tsendesség kezdett uralkodni. Az Alceste minden további akadály nélkül folytatta a' maga előbbeni állása felé való útját, 's ezen egész történetről nem vett azután is semmi izenetet a' Cantoni Kormányozótól. Még tsak emlékezete sem volt semminek, mint ha

semmi effélék nem történtek volna. A' Tajó torkába való bevezés, mint addig azután is éppen úgy megengedett az Anglus hajóknak, 's a' két nemzetek között való közösülés telyességgel meg nem háborított.

Ezen utólsóbb híreket egy Amerikai hajó hozta Chinából, a' mely November 21-dikén indúlt útnak onnét, 's oly levelet is hozott, hogy Amberst fogjágra tetett, 's hogy a' Chinai Császár, egy Ministerének fejét bizonyos mesterkedésért elűtette. A' Cornwall nevű Anglus hajó pedig, a' melly ugyan azon hónapnak 15-dikén és így 6 nappal régebben indúlt útnak ugyan onnét, tsak annyi bizonyos hírt hozott, hogy Amberst, a' Chinai Császárnál audientziát nem kaphatott, és hogy őtet az Alceste, Cantonnál várta

Spanyol Amerika.

Egy hajó, a' mely Febr. 18-dikán érkezett meg a' Kadixi kikötőhelybe, egyenesen jött Guayrából, 's legegyszerűbb úton jött tudósításokat hozott a' Terrafermában folyó dolgokrol. Ezen tudósítások szerint nagyobb részt megvalósítottattak az egy időtől fogva az Anglus és Amerikai újságokban az insurgensekről elterjedett hírek, tudni illik, hogy az ő seregeik Barcelonát elfoglalván, azután Caracast is fenyegetni kezdték, melyre nézve a' Királyi seregek a' magok tsatároz erejeiket öszszébb vonták 's ily czélzással Margaritha szigetét is oda hagyták; és hogy még Morilló is útnak indúlt volt Santa Féből a' Venecuélai vidékekre, a' Morales segítségére, mellyel arra a' hírre adott volna alkalmatosságot, hogy magát Karthagenához vissza vonta volna. A' Kadixi kereskedőknek Manuella nevű, igen gazdag terével rakott hajójokat, a' melly Honduras felől Havannah felé folytatta evezését, elfogták az insurgens prédáló hajók.

Spanyol Ország.

A' Belgiumban és Angliában kijövő Ujságleveleknek Spanyol országba való bevitettetésekkel illető tilalmat, újabban nagyon megkeményítette az Országlószék. — Hasonlóképpen tilalmaztatnak ott az Abbé Pradt' írásai is, melyekből néhány exemplárok tsakugyan beiopódván Madridba, ott azokat egymás keziből kapdosták az emberek.

Frantzia Ország.

Abbé Pradt na k azon írásáról, melyről mindjárt emlékezünk, ezeket olvassuk a' közönséges levelekben: — „Ezen régen kihirlelt 's igen várt' 's végre de későre ki is jött írásnak, melynek tárgyát az Amerikai plántatartományok 's ezeknek mostani revolúzióik teszik, előbeszédében, nem minden kevelységuélkül juttatja eszébe az író az olvasó közönségnek, azt, a' mit ő ezen tárgyakról, már ezelőtt még tizenhat esztendőkkel, tsak mint jóvendőlést irt volt, 's a' minék akkor igen kevés emberek adtak hitelt, tudni illik: Hogy St. Domingo szigete az anyaországtól el fog szakadni; hogy a' Szeretsen rabszolgáknak támadásaik, zengéseik, folytatában és örökké tartani fognak; hogy Anglia egymásután minden koloniákat meg fog hódolatni; hogy a' Bragánzai Udvar, a' politikával nagyon megegyezőleg, ki fog Európából Brasiliába vándorolni; hogy az Északi Amerikai egyesült Státusok szemlátomást azon fognak dolgozni, hogy a' két Floridákat magokéva' tehessék; 's hogy a' Déli Amerikai tartományok azon fognak iparkodni, hogy magokat szabadokká és függetlenekké tehessék. Azután elő adja az író, hogy mind ezeknek így kellett megessni, 's a' Frantzia revolúzió tulajdonságának előmeneteleségének 's következeinek irtóztatosságaik által egészen eltelve, az Európai Bejedelmekhez fordúlván, az emberiségnek, vallásnak, és a' népek boldogságának, melynek fundamentuma győdül tsak a' békeség, a' közönséges szabad-

ság, 's a' szorgalom' és tudomány' minden szerzeményeiknek a' nemzetek között való költsönös közösülése; nevekben kéri őket, hogy szemeiket és gondolataikat, ezen támadással, rendtelenséggel, és inséggel küszködő országokra vessek. Esdeklük, hogy Európa a' maga közbenjárása által vessen véget azon véres tusakodásnak, melynek mind vége mind következesei elláthatatlannok; 's vigye véghez; hogy azon gazdag országok, melyek sok millió embereket táplálhatnának, 's a' mi több a' hosszas hadakozások miatt elszegényedett Európának is segedelmére lehetnének a' magok kövér földjöknek terméséből, két részre hájlások által tovább ne pusztíttassanak. Azon Európai Hatalmasságokra nézve, a' kik Amerikában nagy koloniákat, nagy plánta országokat bírnak, és még azon veszedelmet megelőzni szeretnek, hogy ezen országokat ő alóllok, a' függetlenségre való vágyodás lelke, elébb vagy később egészen ki ne ragadhassa, tsak két menedéket lát az író; de ezek is olyanok, hogy tsak az egyéberánt való kétségbeesés fogadtathatja-el. Ezen menedékek az írónak vélekedés szerént ezek: Vagy először; hogy ezen Hatalmasságok a' Brasiliai Udvar, avagy Constantin Császárt, a' ki Romából Bizantziumba ment lakni, követvén Udvaraikat Európából a' magok nagyra nekedett kolonáikba tegyék által 's Európai birtokaikat tsak mint melleleg való országokat úgy nézzék, vagy pedig másodszor, hogy önön magok, önként és míg ideje is van, engedjenek kolonáiknak a' magokban való fennállást és függetlenséget; 's tsak kereskedésbéli hasznos kitéseket szerezzenek véllék az anyaországokra nézve. — Ennyiben áll az Abbé Pradt most kiadott munkájának rövid summázatja.

Párisi levelek erősítik, hogy a' Hotel de Brienne nevű kastélyt megvette a' Frantzia Országlószék a' Bonaparte anyától Letitia tól 852,333 Frankon.

A' hadi Ministertől parantsolat ment

az északi departamentekhez, hogy most ismét fogjanak hozzá az álló katonaság' rekrutálásához, 's kivált a' régi katonákat, ha különben nem rosz magokviséletűek, ismét vegyék-fel.

N i s m e s b e n Februárius' 10-dikén oly 40 katonák éltek, sokaknak épületére, életekben legelőbbször az úr' vatsorájával, kik a' revolúzió alatt születtetvén, tsupavállastalanul neveltettek volt fel.

A' M a n s városabéli fenyítő politzia Rigomer-Bazin nevű tudós írófogságra ítélte vala azért, hogy bizonyos írásaiban, mellyet ő mostanság kiadott, némelyeket tilalmasoknak lenni talált. Rigomer azonban nem elégedett-meg ezen ítélettel, hanem az Angersi Királyi ítélőszék' eleibe apellált, melly is a' dolgot más oldalról vévén-fel, Rigomert ártatlannak lenni találta, 's azonnal elbocsátotta a' fogságból. Oly okon fundálta ítéletét az Angersi törvényszék, hogy valamely írónak rosz vagy jó hajlandóságát az ő könyvének nem egyegy helyéből, nem egyegy tsonka szollásaiból, hanem az egészről lehet megítélni, 's ha a' Rigomer írásai ezen fundamentum szerént jól még olvastatnak, nyilván által láthatni, hogy az a' törvényzikkely, mellyet reá alkalmaztattak a' Mansi ítélőbírák, őtet telyességgel nem illeti.

N é m e t O r s z á g.

Azóltá, hogy a' W ü r t e m b e r g i R e n d e k' gyűlésének üléseit Mártz. 3-dikán a' Király egy gyökeres beszéd által kinyitotta, legfontosabb disputálásokra adott alkalmatosságot a' Rendeknek az a' kívánsága, hogy a' Király' titkos tanácsosai a' Rendeknek gyűléseikben ne lehessenek jelen, avvagy legalább, hogy a' mikor a' Rendek kívánnák, tsak magokban, a' titkos tanácsosoknak kiszorításával, tanácskozhassanak. A' Király' beszédjére adandó Felírásban ezen kívánságaikat is kifejezték a' Rendek Mártz. 15-dikén: hanem a' Királytól ilyen Viszszairást kaptak arra: —

R e s c r i p t u m a' R e n d e k' gyűlésé-

hez, Mártz. 16-dikán 1817. — Kedves és Hűséges Rendjeim! a' Constitúzió' projektomának 300-dik zikkelyében kimondottuk: hogy Ministereinknek jussok legyen minden közönséges és titkos tanácskozásaitokban jelen lenni, 's tanácskozáfai-tokban részt venni; hogy ők, ha úgy fog kívántatni egy vagy több tanácsosokat is vi-hessenek oda magokkal, és küldhessenek is magok helyett; 's hogy végre ők tsak a' Rendek' biztosságaiknak üléseiktől rekesztessenek-ki. Azon kívánságokra és kétségekre, mellyeket ti ezen határozásokra nézve arra az időre tettetek, melly alatt a' mostani (a' Constitúziót illető) tanácskozások tartani fognak, a' mi titkos tanácsosaink már kinyilatkoztaták néktek, 's ezt az ő nyilatkoztatásokot már mi is megerősítettük: hogy a' feljebb előhozott határozások tsak a' jelenvaló ülésekre nézve és így tsak bizonyos ideig valók; hogy maga helyet egy titkos tanácsos se' küldhessen más tisztviselőt a' ti gyűléseitekbe; hogy a' közönség, mihelyest arra alkalmas helyet találhatunk, a' ti tanácskozásaitokon jelen lehessen; és hogy végre a' ti gyűléseiteknek telyes hatalma legyen arra, hogy üléset titkossá tegye, mihelyest és valamikor tsak szükségesnek lenni gondolja, 's ilyenkor a' szálából a' nézőket eltávoztat-hassa. Hanem ti mind ezekfelett még azt is kívántatok, hogy azzal a' jussal birjatok, hogy kifogásképpen a' mi titkos tanácsosainknak a' ti üléseitekben való megjelenéseket megakadályoztathassátok. Sem azon fontos okokkal, mellyeket a' mi titkos tanácsosaink ezen kívánságtok ellen a' gyűlés' protokollumába betettek, sem azon pártfogással, mellyel ezen okokat a' ti gyűléseteknek soktagjai támogatták, nem gondolván, ezek mellett azt a' kívánságtokat nyilatkoztatátok a' ti ezen hónap' 15-ikén hozzánt intézett Felírástokban, hogy adjunk néktek just arra, hogy titkos tanácsosainkat az alatt, míg a' Constitúziót illető ülések tartanak, a' ti titkos üléseitekből zárhassátok-

ki. Kinyilatkoztatások ugyan egyszersmind, hogy ezen jussal, azon eseten kívül, mikor a' mi titkos tanácsosaink ellen valami panaszotok találna lenni, egyékkor csak oly tárgyakra nézve fognátok élni, melyekről a' titkos tanácsosok már azelőtt a' magok magyarázatokat megtettek, s a' melyek felett már az ő jelenléteiben tanácskozások tartattak, és hogy ti az ezen magános üléseitekben tétetődő határozásaitokat, nekünk lehető hamarsággal tudtunkra fogjátok adni. Hanem azon indító okok, melyekre nézve ezen kifogást kívánnyátok, minket egy ily kifogásnak megengedhetősége felől nem csak meg nem győztek, de sőt inkább attól való félelmet gerjesztettek bennünk, hogy ez azt, a' mi a' dologban jó találtatik, egészen semmivé tenné. Minket népünkkel igen közelről illet az, hogy valamelly határozás, melytől a' Státus' jova vagy veszedelme függhet, oly sok oldalról való megfontoltatás után tétetődjék, mint csak lehet. Pedig semmi tanácskozás nem tartathatik eléggé kimerítőnek s megnyugtatónak, a' melynél oly személyek jelen nintsenek, a' kik abban fontos segédelenmel lehetnének, kik közzé nekünk szükségesképpen a' mi titkos tanácsosainkat kell számlálnunk. De nem csak a' tanácskozásokban, hanem a' voksoláskor is jelen kell ezeknek szükségesképpen lenniük; mert ha szintén már csak a' kérdéseknek, melyekre voksolni kell, feltétele is igen fontos azon tekintetben, hogy a' felhordott okokszerént határozatassanak meg, és hogy a' körüljárásközben igen sok változásnak kitétetethetnek; de e' mellett azt is tanítja a' tapasztalás, hogy még a' voksolásközben is új fontolgatások fejtődhetnek ki, melyektől a' titkos tanácsosok, a' nélkül hogy a' dolognak valami sérelmet okozhatnának, annyival kevesebbé soríthatnának el, hogy a' nélkül, hogy a' mint már megmagyaráztattok, az ő jelenléteknél a' voksoláshoz valami ártalmas befolyása lehetne, nekik csak a' voksolás' kimenetels,

s a' voksok' többsége s kevesebbége, a' pedig, hogy melyik tag miképpen voksolt, éppen nem, fog tudtokra esni. Már magatok is megemertétek a' titkos tanácsosoknak, valamint tanácskozásaitokban úgy voksolástokkor való jelenléteknél hasznosságát: s még is most oly megszorítottatást kívántok a' regulában tétetni, mely minden mesterkedésnek lehetőségessé tethetné azon jó czélzásoknak elenyésztését, a' melyek ezen intézetben fundáltak. Nintsen valamely nagy és elegendő társaságban veszedelmesebb dolog, mint a' mesterkedés (factio) lelke, ha magában a' társaságban nem találtaik valamely éppen hozzá hasonló nagyságú s neki szüntelenül ellene dolgozó erő. Tehát ha azok, kik ezen mesterkedéseknek ellenek dolgoznak, mint ti kívánjátok, a' tanácskozásokból s a' voksoláskori ülésekből kiszorítottatnának, a' lenne belőle, hogy a' mesterkedéseknek fejei, a' magok legszinlettelb ellenmondásait az Országglószékek intézetei ellen nem a' titkos tanácsosoknak jelenléteiben, hanem azon különös üléseiben tennék meg, a' hol a' titkos tanácsosok nem volnának jelen, és hogy ezen magános üléseiben határozások esnének a' nélkül, hogy az Országglószékek ellenző indítóokai meg halgattatnának s illendően megfontoltatnának. Ezen magános üléseiben oly előítélet-tételek fognának meggyökeresedni, melyek ellen későbbre semmi helyes okoknak nem lehetne fogamatja. Minden tudja, hogy az elővélekedésektől, ha egyszer nyilván, sokaktól, s azon egy időben kimondottak, mely bajos légyen megnekedni! Ha tehát mi örömmel megergedjük is azt, hogy tanácskozásaitoknak száájában oly gyűléstket tarthassatok, melyekben titkos tanácsosaink n.e.g nem jelennek: azt csakugyan soha meg nem fogjuk engedni, hogy az ezen magános gyűlésben fontolás alá vétetett tárgyak, ott voksolás alá bocsátassanak, jegyző könyvbe irattassanak, s határozások tétessenek róllok.

Azonközben, hogy egy újabb bizonyosságát mütassuk annak, hogy mi, ott a' hol az egésznek kára nélkül megeshetik; a' ti kívánságaitokat mindenkor tekintetbe venni kívánnyuk, megengedjük, hogy az alatt, míg a' mostani ülések folynak, a' mi titkos tanácsosaink nélkül is forinyszerént való üléseket tarthassatok, abban az esetben, ha okot fogtok találni arra, hogy eltöltünk Ministereink ellen magok ellen panaszoljatok.

Ezen Királyi visszairás Mártz. 18. dikián a' Rendek' üléseben felolvastatván, biztosság eleibe adattatott, s meghatározatott, hogy a' Constitúció' zikkelyei felett való tanácskozások, a' titkos tanácsosok jelenlétében folytatassanak, s a' Királyhoz és Királynéhoz szolló megköszönő Felirás, ó. Felségeknek általadattassék.

L r l a n d i a i

A' fővárosban Dublinban Mártz. 5. dikién számos gyűlést tartott a' R. Catholicusok' közönséges biztossága, melyben az Irlandiai R. Catholicusok' Romában lévő Deputátusának Tisztelendő Pater Hayesnek egy igen heves levelét olvasták fel, melly a' Vétónak barátjai s pártfogói ellen van intézve. A' level Febr. 1. ső napjáról datálatik. Nagyon intetnek benne az Irlandiai R. Catholicusok, hogy (a' Pápa' engedelmé s. Országlászekének ohajtása mellett is) valahogy be ne vegyék a' Vétót. —

(Mikor a' Nápolyi volt Király Murat Romába beütvén a' Pápa önnét Genovába vette volna útját; itt történt, hogy Kárdinalis Litta egy levelet intézett az Irlandiai R. Catholicusoknak előljáróikhoz azeránt, hogy ennekutánna mihez tartásák magokat a' Püspökségekre való Candidatusoknak választásában. Sziveikre köti, hogy a' legjobb hibernévből lévő Pápokot válogassák ki, s ezeknek neveikből laistromot készítvén, azt tejeszszék az Anglus Országlászek' eleibe, hogy ez, ha néki a' megnevezett Candidatusok között valamelyik vagy gyanúsáknak lenni látszana, vagy valami egyéb okból

nem teltzene; annak nevét a' laistromból kitörölhesse; hogy a' Pápa azután a' többek között; azt rendelhesse Püspöknek, a' kit arra legméltóbbnak fog tartani. — Ez a' valamely Püspökségre való Candidatusok között egygyiknek vagy másiknak kitöröltetése, az a' Vétó, melly ellen Pater Hayes a' maga levelében tüzeskedik).

Mártzius' 6. i kán Dublinban ismét ülést tartván ez a' R. Catholicusok' biztossága, ily nevezetes határozásokat tett a' Pater Hayes' intéseivel megegyezőleg: — *Meghatározatott*; hogy mi a' Catholicusok között való egygyetértést illendően betsúlni tudjuk és a' mostanság ezen kívánatos célnak elérésére elővetetett minden eszközket helybehagyunk. Hanem mi másfelől ugyan ezen egygyetértésnek semmi egyéb fundamentumát nem esmerjük, csak azt, a' melly minden Vetoisticus megegyezést kizar. — *Meghatározatott*, hogy a' mint a' hajdani Irlandus lakosok nem csak polgári szabadságoktól hanem vagyonaiktól sőt némelyek még életjektől is inkább megfosztani engedték magokat, mint sem hogy a' régi Catholicus Anyaszentegyház' tudományáról és fenytéktartásáról lemondjanak, úgy mi is, mint ezeknek maradékaik, ezen hit és fenytéktartás mellett, semmi világi kárvallással, büntetéssel, s szenvedéssel nem gondolván, hasonló hűséggel s eltökéllettséggel megmaradni kívánunk. — *Meghatározatott*; hogy az Irlandiai Catholicus Fő Papok közönséges Synodus' a' öszszegyülekezvén, megesmerték: Hogy a' mi végképpen való és állhatatos meggyőződésünk a' légyen, hogy minden meghatalmaz, melly a' Nagy Britanniai Koronának oly czállal engedtetik, hogy magát egyenesen vagy melleleg az Irlandiai Catholicus Anyaszentegyház' Püspökeinek rendeltetésébe avathassa, ezen országban a' R. Catholica Religiónak igen ártalmas lehet, és ezt, *eventualiter* eirontja. — *Meghatározatott*, hogy mi ábbol a' polgári szabad-

ságból, melyet a' Religiónak az Irlandiai Fő Papok és nép által kárhoztatott veszedelme 's' eventuales elromlása következte, mint kegyelmet semmi részt venni nem akarunk, 's' közönségesképpen kinyilatkoztatjuk, hogy mi, a' mi jelenvaló állapotunkat a' Státusban minden olyan fel szabadulásnál (emancipationál) sokkal előbb betsüljük, a' melly egyenesen vagy melleleg ezen Vétóval öszszsátólva l-nne. — *Meghatározatott*, hogy az Országban minden rendű Catholicusok egy értelemben legyenek a' Püspököknek kineveztetését illető tekintetben arra nézve, hogy az emancipationak ellenségeitől való, bár nem fundamentos félelmünk eibáritathassék. — *Meghatározatott*, hogy a' jelenvaló végzések a' mi Elölülönkel Donoughmoreval (ki a' Parlamentum felső házában a' Catholicusoknak ügyét folytatja) és Baronet Parnellel 's' a' nagy tiszteletre méltó Grattan úrral (a' Catholicusoknak az alsó házbéli szószólóikkal) közöltessenek, és hogy mi ó közöttük különkülön mindenket nagyon megkérjük, hogy a' Parlamentumban minden lépéseknek, mellyek a' mi itt kinyilatkoztatott gondolatainkal meg nem egygyeznének, álljanak ellent. — *Meghatározatott*, hogy ezek a' mi végzéseink, a' Parlamentum két házában találtató minden barátainkal, telyes tisztelettel közöltessenek.

Orosz Birodalom.

Az idegen Követek eddig minden vámfizetés-nélkül annyi házi butort, asztali készületet, 's' köntöst vitethettek hazájokból

magoknak az Orosz Birodalomba, a' menyit tettett. Most meghatározatott, hogy egy fő rangú Követ vagy a' Pápa Legátusa 3000, egy közép rangú Követ 2000, egy követségi Agens pedig 1000 ezüst Rublátérót vitethessen-be oda, az első 10 hónapok alatt. Ha azután ismét vitetni akarnak, új engedelmet kell reá-kérniek. A' Konzulok 's' egyéb kereskedési Agensek nem élhetnék ezen szabadsággal.

Nagy Britannia.

Azt, hogy a' Régens Princzné Angliába visszamenne alig olvastuk-el, 's' már ismét azt olvassuk hogy ez fundamentum nélkül való hír. — Ez a' Királyi Hertzegaszszony néhány napok előtt Monachiumba érkezett, a' hol az ott találtató ritkaságoknak nézegetésekkel tölti idejét. Mártz. 17-diken az Udvarnál ebédelt, 's' egygyik este Eugeniú's Princznél volt társaságban, a' hol egyéb időtöltések között nagy talentumu muzsikások muzsikáltak.

Béts.

Azoknak a' fő születési Aszszonyaságoknak neveik, kiket Császárné és Királyné óf.ge, a' maga Palotás Dámáivá kegyelmesen kinevezni méltóztatott, ezek: Lottharingiai Hertzegné született Crenneville Grófkisaszszony; Gróf Lazansky né született Bretfeld Bárokiaszszony; Gr. Nimptschné szül. Zierotin Grófkisaszszony; Gróf Thürheimné szül. Gaisrugg Grófkisaszszony; Gróf Merfeldné szül. Dietrichstein Grófkisaszszony; Gróf Cavrianné szül. Esterházy Grófkisaszszony; Báro Reichachné szül. Kollonits Grófkisaszszony.

Martz. 26-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 383 3/4 — forintot.
Martz 27-dik napján Száz forint Huszas pénzért, Váltótzedulában 385 3/4 — forintot adtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti közönséges levelekben ezeket olvassuk: —

Budán és Pesten Ö Cs. Hercegaszszony-ságának Hermine Fő Hercegnének oltalma alatt egy Aszszonyi Társaságnak felálltatása nagyon munkában, mellynek két ága léssen: 1) A' Fő Aszszonyokból; 2) A' Polgári Rendű Aszszonyokból. Célja ezen Egyesülésnek a' jótévőség.

A' Pesti vásár kedvetlenül múlt el, Alig lehetett valakit látni 's hallani, a' ki csak törhetőnek mondhatta volna. A' Fabrika művek nem keltek; a' Magyar-Országgi termékek ára pedig nagyon leszállott.

A' Tirolisi kedvetlen időjárásról még mind szomorúan írnak onnét. Az úgy nevezett hátulsó völgyben hét hetekig még nem szűnt a' rettenetes szél, hó, és sivatár. Nem emlékezik a' most ott élő emberi nyom, hogy valaha több hó borította volna el azt a' földet, mint most; 11 lábnyomnyi magasságra fekszik a' hó a' föld' színin. Ha hamar nagy olvadás nem leszen, ott az idén semmi gabona nem fog teremni.

H i r a d á s.

1) A' Nagy-Károlyi T. P. Piaristák Collegiumában amaz Isteuben boldogult Tudós Hannulik János Szerzetes Atyának gondviselésére bizott könyvekből megmaradtak:

Scriptores rerum hungaricarum minores recensiti per M. G. Kovachich.

T. D. Décsy Sámuel Úr által íratott könyvek:

1.) A' Magyar Szent Koronának, és ahoz tartozó Tárgyaknak Historiája.

2. Pannoniai Feniksz etc.

3. Oszmanographia etc.

T. Etre Karchay Georch Illés Ur. Honnyi törvények etc. 1-ső 2-dik 3-dik Könyv:

T. Ajtai Cserei Farkas Urnak munkái:

1. A' falusi nevelés módjáról való vélekedés.

2. A' magyar Székely Aszszonyok törvénye.

Ágoston Antal, a' Magy. Oskola.

A' kiknek ezekhez jussok nagyon, akár előfizetés által, akár mint saját vagyonokhoz, egész tisztelettel megkérlettetnek, hogy egy esztendő és egy nap alatt T. Endrődy János, a' már említett szerzetes házmostani Rectorához, hiteles irások, és frankozott levelekkel jelenteni ne terheltesse nek. Ezen időnek elfolyása után a' nevezett könyveket úgy fogja a' szerzetes háznak Előljárója tekinteni, mint ajándékot és azonnal a' Szerzet' hasznára fordítja.

Úgy itélünk, hogy a' praenumerációért befőtt pénz azoknak, a' kiket illet, megküldtetett; mivel T. Hannulik balála után, semmi pénz nem találtatott.

Költ Nagy Károlyban Mart. 20. napján, 1817.

J e l e n t é s.

Jelentjük az érdeemes olvasóknak, hogy azon nevezetes Zöld Martzi nevű Haramiának élete és halála, Játékba foglaltatva, közönségesse fog tétettetni, és úgy ajánlatik mind egy igen szép morális és erköltsi jelenésekkel fel ruházott Darab, nem mint némely minden csinosság-és érzés nélkül való haszonvehetetlen munka — azért jelenti a' Szerző, hogy ha még eddig senki ugyan ezen név alatt lévő Munka nyomtatáshoz nem fogott, szándékát változtassa meg, már sajtó alatt lévén a' hirdetett darab — Szent György napi Vásárkor Debreczenben fog találtatni egyenként, vagy sumáson, a' mint kinek kinek tétteni fog.